

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.
.....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays ::

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 63. — ŠTEV. 63.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 17, 1913. — PONEDELJEK, 17. SUŠČA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Turčija pripravljena nadaljevati vojno.

Nesprejemljivi pogoji. — Grki agitacija proti Bolgarom. — Obnovljeni boji.

OBLEGANJE SKADRA.

Turška križarka "Hamidje" je prispela nepoškodovana v Aleksandrijo.

London, Anglija, 16. marta. — Brzjavke iz Carigrada poročajo, da so člani komiteja za edinstvo in napredek sklenili zavrniti zavezniške pogoje. Ministrski svet se s tem čisto strinja.

Veliki vezir Mahmud Šefket paša je danes naprosil družbo rdečega polumeseca, da bi še v bodoče stala vladni na strani, ker se bodo vojna brezpogojno nadaljevala.

Diplomati so že slutili tak zaključek, ker Visoka Porta nikar ne plača vojne odškodnine in ne da Skadra, ne Egejskih otokov.

Grki, ki prebivajo v Traciji, nočejo priti pod bolgarsko vlado, kar bo gotovo imelo še slabe posledice.

London, Anglija, 16. marta. — Ker se je vreme nekoliko spremeno, so se začeli vršiti mali spopadi med sprednjimi stražami.

Dva bolgarska oddelka sta odšla proti Okalonu in se medpotoma spoprijela s Turki. Na bojišču je baje ostalo 300 mož.

Bolgari so vrgli pri Kadikein Turke nazaj.

Sodeč po sporočilih iz Carigrada je položaj na polotoku Gallipoli nespremenjen. Turške bojnadjade so baje obstreljevale bolgarske pozicije pri Silivri. Rezultat ni znan.

Črnogoreci so začeli bombardirati Skader s podvojeno silo. Del mesta je v plamenih.

Pri Armeji je vješla grška kavalerija dva turška bataljona — 1570 mož in trideset častnikov.

Aleksandrija, Egipt, 16. marca. — Turška križarka je srečno ušla izpod Drača in prispela sem. Prebivalstvo jo je v pristanišču navdušeno pozdravljalo.

Velikanski zameti.

Omaha, Neb., 16. marta. — Silni snežni zameti so zaprli ves železniški promet od Nebraske do Colorado. Več vlakov je popolnoma zakopanih v snegu. Na tisoče delavev dela noč in dan, toda rešilna akcija nima posebnih uspehov. Na lice mesta so dospelvi sorodniki pasažirjev in s strahom prizakujejo, če bodo videli svoje žive ali mrtve.

Značilna je izjava nekega Bertrama Ellisona. "Sestintrideset ur", pravi "sмо bili v temi brez živeža. Vsi smo se že pripravili na smrt, nekaj jih je od strahu zblaznilo. Ako bi rešitelji le dve uri pozneje prišli do nas, bi ne dobili nikogar več živega."

Nemiri v Tripolitaniji.

Tripolis, Afrika, 16. marta. — Ustaši so včeraj napadli dva oddelka vojakov domačinov, katerim sta voveljavala dva italijanska poročnika. Napad se je izvršil blizu tuneške meje. En poročnik in en vojak sta bila ubita. Na ustaški strani je padlo deset mož veliko jih je pa ranjenih.

Rusko-amerikanska pogodba.

Dunaj, Avstrija, 16. marta. — Sodeč po neki brzjavki iz Petrograda, sta dobila ruski ministrski svet in trgovski minister nove ponudbe glede trgovske pogodbe z Zdr. državami.

Padla v Niagara slap.

Buffalo, N. Y., 16. marca. — Ustaši so včeraj napadli dva oddelka vojakov domačinov, katerim sta voveljavala dva italijanska poročnika. Napad se je izvršil blizu tuneške meje. En poročnik in en vojak sta bila ubita. Na ustaški strani je padlo deset mož veliko jih je pa ranjenih.

Krasni in brzi parnik

MARTHA WASHINGTON

(Avstro-American proge)

odplije v soboto dne 22. marca

vožnja do Trsta samo 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$37.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.18

do Zagreba - - \$38.18

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stanje vožnja samo \$4.00 ved za očitom, za stroke polovic. Ta oddelki posebno družinam priporočamo.

Voznje listki je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Nadaljno delo dr. Friedmanna.

Dr. Friedmann bo danes v Bellevue-bolnici v New Yorku nadaljeval z zdravljenjem.

VLAĐNO NADZORSTVO.

V sredo bo v Mt. Sinai-bolnici ubrizgal 15 bolnikom serum. — Zaloga skoro pošla.

Dr. Friedmann se je včeraj zjutraj vrnil v New York s svojega potovanja v Canada ter se je zelo povoljno izrazil o sprejemu, kojega je bil deležen. Popoldne je obiskal dr. Andersona, javnega zdravstvenega urada ter se je podal nato v Bellevue-bolnico, kjer je študiral bolniško zgodovino 15 pacientov, ki so pripravljeni za zdravljenje potom njegovega serumu. Dvanajstim bo dr. Friedmann najbrž danes ubrizgal serum, drugi bodo pa morali čakati, ker je zaloga serumu skoro pošla.

Dr. Friedmann se je včeraj zjutraj vrnil v New York s svojega potovanja v Canada ter se je zelo povoljno izrazil o sprejemu, kojega je bil deležen. Popoldne je obiskal dr. Andersona, javnega zdravstvenega urada ter se je podal nato v Bellevue-bolnico, kjer je študiral bolniško zgodovino 15 pacientov, ki so pripravljeni za zdravljenje potom njegovega serumu. Dvanajstim bo dr. Friedmann najbrž danes ubrizgal serum, drugi bodo pa morali čakati, ker je zaloga serumu skoro pošla.

Za danes je izbral dr. Friedmann sedem bolnikov, ki bolehalo na jetiki na pljučih in pet, ki trpe na kostne jetike. V treh slučajih je bolezen že preveč napredovala, da bi bilo pričakovati posledice, da bo bilo zdravljeno.

V spremstvu dr. Andersona in drugih zdravnikov bolnice se je podal dr. Friedmann na plavajoči dok, ki tvori bolnico za jetične v Bellevue-bolnici.

V Mt. Sinai-bolnici, kamor se je pozneje podal, je obiskal dr. Friedmann enega bolnikov, kateri je pred tednom ubrizgal serum. Nanovo si je izbral 15 slučajev, katere bo obravnaval v sredo.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

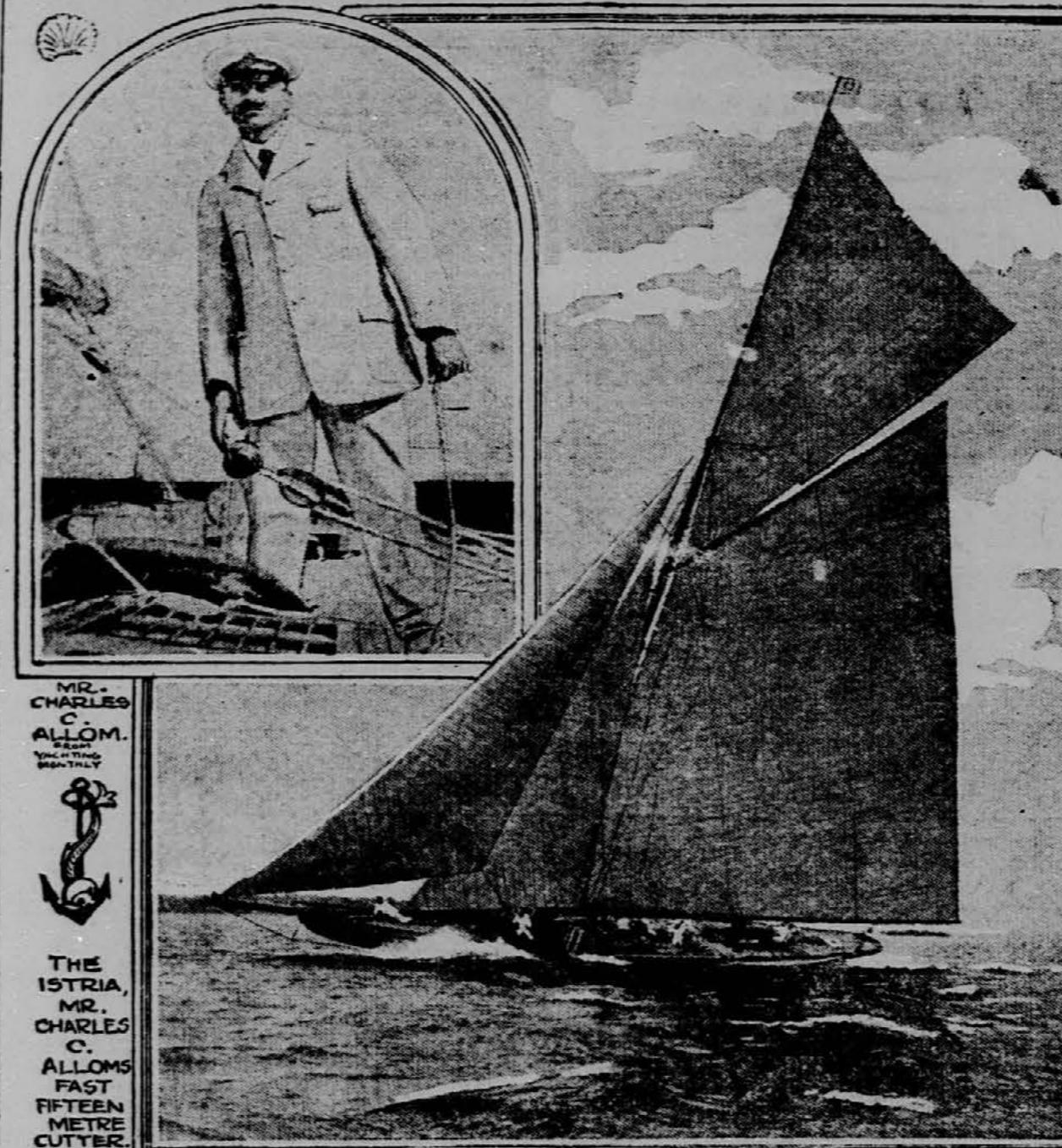
Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

Zaloga serumu se je tako zmanjšala, da bo moral dr. Friedmann prositi dr. Williama Parka iz mestnega laboratorija, naj mu vrne kulture, katere je bil izročil zavodu v svrhu preiskave pred tednom dni. Zvezni zdravstveni urad in mestni imata uzorec primernih kultur, s katerimi se delajo poskusi. Vlada se pa hoče informirati o osnovni tvarini, katero se uporablja pri kulturi baclov.

MR. CHARLES C. ALLOM IN NJEGOVA BRZA JADERNICA "ISTRIA."

Slika nam kaže petnajst črevljev dolgo jaderne "Istra", koje lastnik je Mr. Charles C. Allom. Ta jaderica se lahko kosa z najhitrejšimi parniki. S takimi jadernicami prirejajo tekme, pri katerih se sklepajo večkrat ve like stavke.

Velikanska tatvina.

Držnim svedrovcem pade v roke zaloga demandov v skupni vrednosti do \$30.000.

Nebrušene demante in druge predmete v vrednosti do \$300.000 so dosedaj neznan svedrovci odnesli v sobotu po noči iz zavarovane kleti posestnika zastavljalne Martina Simonsa na št. 94 Hester St. v New Yorku. Tatovi so preluknali steno v kleti, debelo 2 črevlja. Luknja, skozi katero so zlezli, je komaj tako velika, da bi biele skozi njo kakor ostrom. Tatovi so pustili nedotaknjene bonde in zlate ure v vrednosti \$500.000.

Utom je prvi zapazil hišnik Julius Felzer, ko je šel ob šestih zvezcer v klet po premog. Obvestil je policijo, ki je takoj telefoniral družini Simon. Med ukradenimi predmeti se nahaja tudi nakit, vreden \$10.000, ki je bil zastavljen pri Simonu. Trgovina je zavarovana po Holmes Patrol sistemom in razventega je na cesti vse polno detektivov. Orodje in rokavice, puščene na mestu, so edini predmeti, ki eventuelno omogočijo zastavljene.

Preki sod po poplavi.

Washington, D. C., 16. marta. — Iz poročila trgovskega departmента posnemamo, da se je v preteklem letu eksportiralo iz Združenih držav za \$250,000,000 jekla.

"Smejoč osel."

Melbourne, 16. marta. — Novo zvezno glavno mesto Avstralije dobije ime Canberra. Ta beseda je vzeta iz jezika tamošnjih divjakov. Archibald Meston, dober poznavatelj avstralskega jezika, je prišel na to, da se pravi Canberra semejoč osel.

Preplavljenia so tudi mesta Bacon, Augusta, Columbus, Albany in drugi kraji v Georgiji. V Augusti je v nekaterih mestnih delih poplavljeno tako veliko, da so morale družine zapustiti svoja stanovanja.

Nova zvezna država je izplačala \$149,569.214.

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York. Cena v platnu vezani \$1. Rojaki v Cleveland, O. dobē isto v podružnici Fr. Sakser, 6104 St. Clair Ave., N. E.

Na vsako vprašanje se točno odgovori.

GLAS NARODA

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(corporation.)

FRANK SAKSER, President.

JANIKO PLESKO, Secretary.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Each year list to Amerika in Canada	\$3.00
per lot	1.50
list to mesto New York	4.00
per lot to mesto New York	2.00
Europe vse leta	4.50
" per lot	2.50
" " list	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vsemem nedelj in praznikov.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")
izdaje vsak dan, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisja in osebnosti se ne
natisnejo.Denar naj se blagovoli pošljati po
Money Order.Pri spremembni kraju naročnikov
prosim, da se nam tudi prejmejo
obivališče našani, da hitreje najđo
našnovenika.Dopisom in pošiljstvam naredite ta da
slov:**"GLAS NARODA"**

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

**Zakon za minimalno
plačo.**

V zadnjih letih se je ameriškemu narodu ponujalo veliko število sredstev, kako odpraviti ali preprečiti resnična ali namisljena politična, gospodarska ali socijalna zla. Vsa te sredstva pa so imela skupno potezo, da se jih ni namreč nikjer praktično preizkusilo. Veliček teh domnevanih pripomočkov je izgubilo, kakor hitro so prišli na površje. Drugi so se pa obdržali ter stopili v stadi resnega preizkušenja.

V zadnjem času tako pogosto obravnavana zahteva uvedbe minimalne plače je v tej deželi najnoviješega datuma. Sele v pričetku pretekle predsedniške kampanje je postala ta zadeva predmet splošne pozornosti. Sicer so vsele nekatere države stvar v roko, še predno se je pričela kampanja, a splošno pozornost je našla Sele, ko je progresivna stranka postavila to zahtevo v svoji strankarski program. Tekom kampanje je zanimanje za zahtevo hitro pojnjalo, a sedaj je naenkrat zopet ozivel. Povod temu je bila preiskava, katero vodi država Illinois glede plačilnih razmer in življenja delavk, zaposlenih v velikih trgovinah in industrijskih podjetjih. Pozornost ni toliko obrnil nase materijal, kojega je zbrala komisija, temveč zveza te zadeve z vprašanjem prostitucije. To je dalo celo stvari izvanredno zanimivost. Preečino odobravanje je našla trditve, da povzročeno nizke plače prostitucijo ter da je slednja spremjevalka uboštva. Zahteva minimalne plače za delavke in sploh ženske uslužbenice je postala akutna. Radi njenega sentimentalnega značaja so se je v velikim veseljem oprijeli vse demagogji. Da ima država kot varuhinja splošnega blagra pravico zahtevati primerno plačo za ženske in delavke, je kaj lahko dokazati. Ako bi kaj takuge ne dovoljevala ustava države, bi bila lahko izpremeniti tozadnevno ustavo, kot se je že dogodilo v državi Illinois. Da pa bi bila celo stvar uspešna, bi eela zadeve ne smel voditi enostranski motiv, ki je bil merodajan pri preiskavi v Illinois. Na vsak način bi bilo treba v tako važni stvari postopati zmerno ter izključiti vse demagogovo.

V državi Massachusetts stope julija meseca t. l. v veljavno tako postava za minimalne plače delavke in žensk. Kakor je napredna ta država v vseh stvareh, ki se tičejo socijalne zakonodaje, je ubrala njen zakonodaj na tej zadevi tako konzervativne strune, da bi si druge države lahko jemale vzgled na njej. Nova postava glede minimalne plače se zavoljuje z državno preiskavo vseh onih slučajev, ki dajejo podvod pritožbam. Po primerni preiskavi naj se določi, koliko naj velja v posameznem slučaju kot primerna plača in dotične tvornice naj se prisili, da plačajo določeno mezzo.

Kako bo z našim posojilom? Kje bomo dobili 600 milijonov kron?

Turčija in Avstrija sta se zadnje čase večkrat primerjali — in imeli res marsik podobnega. Obe imata v sebi več narodov, od katerih je zadovoljen le eden — drugi pa nobeden, ali še bolje: od katerih ni nobeden prav zadovoljen, ker eni sploh ne dober pravik, drugi pa misijo, da jih imajo še vedno premalo. V Avstriji so Nemci to, kar v Turčiji Turki — zato opravljeno govorimo tudi pri nas o "vilajetih" in o "turških razmerah". Avstrija in Turčija pa sta si danes enaki tudi v tem, da obe nimata denarja, da obe iščeti posojila in — da

Vredno bi bilo, da se pazno zasleduje uspešnost zakona za minimalno plačo v državi Massachusetts ter uporabi morebiti dobljene izkušnje. Vsekakor pa naj bi se to vprašanje obravnalo samo zase.

Dopisi.

Bishop, Pa. — Ker danzadnem čitam dopise iz različnih naselbin, sem se namenil malo opisati tukajšnje razmere. Kot vidim, se jiduje nikje posebno hujivo z delom, no, pa tudi tukaj nismo veliko na boljšem. Zasluzimo ravno toliko, da se pošteno preživimo. Sem terja ga stisnemo, kakozaree, drugače pa o prostem času le doma gospodinjam rjuhe mažemo. Tukaj nas je šest fantov, pa nameravamo opustiti premogokosko delo in odići v tovarne, kjer je baje boljši zasluzek. Imamo tri premogorove, pa samo eden dela po nekaj dni na teden. Zimo je skoraj pri kraju, pršila bo vesela pomlad in velikonočni prazniki. Čeravno nas je malo, imamo vendar svoje društvo št. 203 S. N. P. J., ki prav dobro napreduje. Vsem rojakom in rojakinjam želim vesele praznike! — Lovrene Dekleva.

Ravenwood, Colo. — Delavske razmere so tukaj tako slabe, da slabših skoraj ne moremo imeti. Dali so nam sicer osemurno delo, a kaj hočemo, če delavce komaj dva dui na teden dela. V rovu ti ne pomaga nič, če si se tako izurjen delavec, vse odločuje vodja sam po svoji volji, pa če je prav ali ne. Napraviti smemo samo en strel in ko pride drugo jutro v rov, ni največkrat nič odstreljenega. Sem ne svetujem nikomur hoditi, dokler se stvar kaj ne izboljša. O prilikih bodočih se sporočil. Pozdrav! — Naročnik.

**Kje bo Avstrija dobila
denar?**

Ljubljanski "Dan" piše:

S tem važnim vprašanjem si belijo glave naši državni blagajniki. Vprašanje ni tako enostavno, kakor bi se mislilo. Treba bo 600 milijonov, ki smo jih zapravili z nepotrebnnimi vojnimi pripravami.

Statistika z našega gospodarskega polja kaže žalostne posledice neumne politike.

Konec leta 1912 je bilo prisiljeno ustaviti svoje delovanje 480 velikih podjetij (s kapitalom najmanj 100,000 K) s celim obratom 182 milijonov krov. Izmed 54 podjetij, ki so prišla v konkurenco, znaša pasiva vsakega najmanj 1 milijon krov, kar je dokaz, da je polom zasegel tudi najjača podjetja. Zanimivo je sledovati progresivnost stopnjevanja teh padcev v letu 1912. V prvih treh mesecih je bilo 47 bankrotov (pasiv 15,4 milijona krov), v nadaljnjih treh mesecih 103 bankrotov (35 in pol milijona krov), v nadaljnjih treh mesecih 94 bankrotov (s pasivami 54,2 milijona krov) in poslednjih treh mesecih 214 bankrotov (pasiv za 79,4 milijona krov). V tehniki obriši je ostalo 350,000 delavcev brez dela. Zaprt je bilo 250 tvornic, katerih pasiva znašajo čez 80 milijonov krov. Ta statistika časopisja pa ni še popolna in vsestranska. Kaj bi se zgodilo v Avstriji, ako bi bila država sama zapletena v vojno, čeprav ne vedo — zakaj.

"Tagespost" primač članek kjer primerja boj leta 1876 in sedaj. Spominja se hrabrega Osmani paše v Plevni in Bismareku, ki je rešil tedaj zapleteno vprašanje in je Rusijo potisnil v ozadje. Sedaj pa — pravi članek — je prišel zoper čas slovenskega vprašanja. Slovenske sanje se zopet buđe. Prepozno je baje Avstrija spoznala slovenske nakane. S Hohenwartom se je začela za nas nesreča, ker smo bili popustljivi. Za enkrat je sicer nevarnost pri kraju, pa se lahko zopet vrne. — Tokrat so stali Nemci kot čuvaji na obzidju, ki so ga hoteli drugi zapustiti. Ali se bo to zgodilo tudi drugič?" Tako pravijo Nemci. Mi pravimo: če bi tudi drugič tako imenitno varovali in čuvali državne koristi, kakor so in sedaj — potem se bo zdovilo.

Pri optiku.

— Jaz bi rad očala.
— Za blizu, ali za daleč gledati?
— Za skozi!

MELISSENGEIST,

v Ameriki poznan pod imenom **SOROL**, se dobi v steklenicah po 25 lekarnah ali pa naravnost iz znane laboratorija: F. Ad. Richter & Co., 74-80 Washington St., New York. — Isče se agenta.

(Advertisement)

ga nikjer ne moreta dobiti... Za denar je danes res hudo, toda misliš bi, da taka država, kot je Avstrija, ima vendar nekaj kreditna. Pa ne kaže posebno dobro.

Značilno je, da mora taka velenjska iskati posojila pri malih državiah, kakor je Belgija in Nizozemska. Včasih je menda res sreča, da država ni velenila...

Velesilska (pa ne velenilska) politika stane denarja — posebno če je slaba. Nese pa — vsaj državi — zelo malo, drugim morebiti več. In tako uboga Avstrija išče posojila.

Doslej smo imeli denar iz Amerike, toda ta denar pohaja, treba je novega posojila, ker smo toliko porabili za obmejne vojake. Tudi Ogrska, ki je lani imela še denar, je suha. Stali so jo vojaki. Lukcas in — Cuvaj!

Obe prijatelji Nemčija in Italija bodeti sami iskali kmalu posojila, ker se je tudi njima država kasa posušila. Zato že sedaj obe skrbita zase, če: vsak naj sebe reši. Francija in Anglia ne dana denarja Avstriji na posodo, dasi ga imata dovolj, to pa zato: 1. ker za vojaške priprave nečeta posojati, 2. pa, ker bodo prišli po vojni k njima Balkanci, Srbji, Bolgari in Grki, in bosta rajšči tam naložili svoj kapital, ki bo mnogo nesel gospodarsko in politično. V novih krajih bo odprta trgovina onim, ki bodo imeli denar, tako bodo Francozi in Angličani gospodarsko posledi Balkan — drugi naj se pa za Albance pehajo.

Avstrija torej ravno tako ne more dobiti posojila, kakor Turčija. Amerika ne več, Nemčija in Italija nimata, Anglia in Francija ne daste, ker čakate na Balkan, upati na Belgijo in Nizozemsko pa je precej iluzorno. — Kaj bo? Denarja vsak dan bolj potrebujejo, posojilo pa je vsak dan težje dobiti. — Doma v Avstriji so take razmere, da je posojilo nujno potrebno, ker prebilavstvo trpi pod denarno krizo. Tak je naš polozaj. Zelo zanimalo, kaj? Zato slišimo, kako se od vseh strani oglašajo — trombe miru...

* * *

"Danzers Armeezeitung" primač članek, ki je vreden drugih enakih budalst, ki v tem smislu izhajajo. Pri tem časopisu sodeluje — kakor je na naslovnem listu napisano — več viših avstrijskih kapacitet. O teh kapacitetih ni imela javnost bogevecakovo visokega mnjenja. Če bodo pa takže stvari ti može pisati, bo imela naša v evropska javnost pred njimi še manj respecka. V zadnjem času je bilo razmotritvje o činiteljih, ki so pripravili pred vsem k zmagici jugoslovanskega orožja. Vzameški pa so 36,070,000 fr. Letno pride na prebivalca v Turčiji 10,7, pri zameških 9,7 vojaških naklad, naspromerno pride v Turčiji na vsakega 0,9, pri zameških pa 3,9 frankov prosvetnih naklad. To razjasnjuje vse. Turčija je izdala leta 1911 za šole 22,870,000, zameški pa so 36,070,000 fr. Letno pride na prebivalca v Turčiji 10,7, pri zameških 9,7 vojaških naklad, naspromerno pride v Turčiji na vsakega 0,9, pri zameških pa 3,9 frankov prosvetnih naklad. To razjasnjuje vse. Turčija je izdala leta 1911 za vojaštvo 257 milijonov frankov, medtem ko so vsi zameški skupaj izdali komaj 96 milijonov 480 tisoč frankov, tedaj dvainpolkrat manj, in vendar so zmagali. Turčija je izdala za šolstvo in tole eno desetino tega, kar je izdala za vojaštvo; zameški so pa izdali za vojaštvo le dvainpolkrat več kot za prosveto. V Bolgariji je zrast šolski proračun od 1. 1906 do 1911 več kot za dvakrat, vojaški pa samo za polovico. Razen tega se bodo vse razglasiti vse. Turčija je izdala 1. 1911 za vojaštvo 257 milijonov frankov, medtem ko so vsi zameški skupaj izdali komaj 96 milijonov 480 tisoč frankov, tedaj dvainpolkrat manj, in vendar so zmagali. Turčija je izdala za šolstvo in tole eno desetino tega, kar je izdala za vojaštvo le dvainpolkrat več kot za prosveto. V Bolgariji je zrast šolski proračun od 1. 1906 do 1911 več kot za dvakrat, vojaški pa samo za polovico. Razen tega se bodo vse razglasiti vse. Turčija je izdala 1. 1911 za vojaštvo 257 milijonov frankov, medtem ko so vsi zameški skupaj izdali komaj 96 milijonov 480 tisoč frankov, tedaj dvainpolkrat manj, in vendar so zmagali. Turčija je izdala za šolstvo in tole eno desetino tega, kar je izdala za vojaštvo le dvainpolkrat več kot za prosveto. V Bolgariji je zrast šolski proračun od 1. 1906 do 1911 več kot za dvakrat, vojaški pa samo za polovico. Razen tega se bodo vse razglasiti vse. Turčija je izdala 1. 1911 za vojaštvo 257 milijonov frankov, medtem ko so vsi zameški skupaj izdali komaj 96 milijonov 480 tisoč frankov, tedaj dvainpolkrat manj, in vendar so zmagali. Turčija je izdala za šolstvo in tole eno desetino tega, kar je izdala za vojaštvo le dvainpolkrat več kot za prosveto. V Bolgariji je zrast šolski proračun od 1. 1906 do 1911 več kot za dvakrat, vojaški pa samo za polovico. Razen tega se bodo vse razglasiti vse. Turčija je izdala 1. 1911 za vojaštvo 257 milijonov frankov, medtem ko so vsi zameški skupaj izdali komaj 96 milijonov 480 tisoč frankov, tedaj dvainpolkrat manj, in vendar so zmagali. Turčija je izdala za šolstvo in tole eno desetino tega, kar je izdala za vojaštvo le dvainpolkrat več kot za prosveto. V Bolgariji je zrast šolski proračun od 1. 1906 do 1911 več kot za dvakrat, vojaški pa samo za polovico. Razen tega se bodo vse razglasiti vse. Turčija je izdala 1. 1911 za vojaštvo 257 milijonov frankov, medtem ko so vsi zameški skupaj izdali komaj 96 milijonov 480 tisoč frankov, tedaj dvainpolkrat manj, in vendar so zmagali. Turčija je izdala za šolstvo in tole eno desetino tega, kar je izdala za vojaštvo le dvainpolkrat več kot za prosveto. V Bolgariji je zrast šolski proračun od 1. 1906 do 1911 več kot za dvakrat, vojaški pa samo za polovico. Razen tega se bodo vse razglasiti vse. Turčija je izdala 1. 1911 za vojaštvo 257 milijonov frankov, medtem ko so vsi zameški skupaj izdali komaj 96 milijonov 480 tisoč frankov, tedaj dvainpolkrat manj, in vendar so zmagali. Turčija je izdala za šolstvo in tole eno desetino tega, kar je izdala za vojaštvo le dvainpolkrat več kot za prosveto. V Bolgariji je zrast šolski proračun od 1. 1906 do 1911 več kot za dvakrat, vojaški pa samo za polovico. Razen tega se bodo vse razglasiti vse. Turčija je izdala 1. 1911 za vojaštvo 257 milijonov frankov, medtem ko so vsi zameški skupaj izdali komaj 96 milijonov 480 tisoč frankov, tedaj dvainpolkrat manj, in vendar so zmagali. Turčija je izdala za šolstvo in tole eno desetino tega, kar je izdala za vojaštvo le dvainpolkrat več kot za prosveto. V Bolgariji je zrast šolski proračun od 1. 1906 do 1911 več kot za dvakrat, vojaški pa samo za polovico. Razen tega se bodo vse razglasiti vse. Turčija je izdala 1. 1911 za vojaštvo 257 milijonov frankov, medtem ko so vsi zameški skupaj izdali komaj 96 milijonov 480 tiso

Incorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

NEBRASKI

Sedajšnjik: IVAN GOUZE, 107 Cherry Way or Box 27, Braddock, Pa.
Predstavnik: IVAN PRIMOZIC, New York, Minn. Box 515.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomočni tajnik: MICHAEL MARVINEC, Omaha, Neb., 1504 S. 26th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 186.
Založnik: Alois Virant, Lorain, Ohio, 1700 E. 25th St.

VRNOVNI ZDRAVNIK:

DR. MARTIN S. LYNG, Follett, Ill., 100 No. Chicago St.

NEBRASKI

Založnik: NEBRASKI COOP., Box 608.
NEBRASKI KLOBUCHAR, Caswell, Mich., 118 — 1st St.
PRIMER SPREHAR, Kansas City, Kan., 622 No. 6th St.

POGOVNIKI

IVAN KERBENIK, Eudine, Pa., Box 186.
 FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 112.
 MARVIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1815 Main Ave.

Vsi dopisni naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarje poslati na glavnega blagajnika Jedinotu.

Zasebne glistice: GLAS NARODA.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Slovenski delavci se zapostavljajo pri regulaciji Ljubljaničke. Vse domačih zidarjev piše ljubljansku "Dnevnu": Ker smo že opetovano v Vašem enj. listu priobčili dopise, za katere se pa naš občinski svet ni zmenil, pravimo, da sprejeti morate te vrste o pristrem nemško-italijanskem podjetju, ki ima v rokah regulacijo Ljubljaničke. Podjetje noče absolutno nobenega domačega delavca, kakor se glasi v pogodbji. Zdaj so prišli spet zidarji iz blažene Italije sem, a domači zidarji ne dobimo nobenega dela. Kje je tukaj pravica? Ali tako sklepa pogodbe občinski svet? Gospod župan se je sam osebno zavzel, da morajo biti domači zidarji in splošno delave domačini, a glejte, tako malo dela imamo domačini, tvrdka pa pripelje zidarje iz blažene Italije. Kaj nismo mogoče tukaj zmožni en kralj ometati z malto! Vse to pa dela en sam nemški pav! Priseli je sem en nemško zagrizen inženir in on dela to. Prosim, da se napravi temu konec, ker drugače ga bomo mi naredili. Mi smo domačini in tvrdka dobi denar od nas, zato zahtevamo doma za-se dela!!

Težke nesreče vsled spletene konjice.

Posestnik iz Zalogu pri Smarjeti je postil pred neko hišo v Novem mestu svojega v oz vpreženega konja in je šel v hišo nekaj stvari nakupovat. Tu je nenadoma padel z neke kolibe na tla drog, česar se je konj ustrasil in se splašil. Divjal je naprej in povozil posestnika Josipa Pele, katerega so morali odpeljati v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji. Ne dačel od mesta omenjene nesreče je podril konj na tla delavega Adolfa Koeha iz Beršlina in mu prisadil težke poškodbe na životo. Žena trgovca Springerja v Novem mestu, ki je stala pri neki kolibi in ki je tudi prišla pod voz, je zadobila v sreči le lahke telesne poškodbe. Obema težko ranjenima je nudil prvo pomoč dr. Buh. Peleova stanje pa je bilo takovo nevarno, da mu je moral neki franciškan še pred prenosom v bolnišnico podleti sv. olje.

Roparski napad. Te dni okrog 3. ure zjutraj je šel posestnik in ruder Ivan Bratuš iz Jelčnega vrha v občini Dole po državni cesti proti Idriji na delo. Ko je bil kake četrte ure oddaljen od svoje hiše, mu je zastopil pot neznan mož, ki je hrvasko govoril, zgrabil ga je za prsa in ga vpraval, kam gre. Bratuš se je hitro okrenil in je udaril neznanega s palico po glavi, da je ta padel na tla. Tu pa je stopil Bratuš na sproti drug mož, vrgel ga na tla in ustrelil nanj iz samokresa. Kroga je zadela Bratuša v kole in je tam ostala. Bratuš je hitro vstal in je zbežal, kolikor hitro je namreč mogel nazaj proti svoji hiši. Roparja, katerih pa Bratuš ni mogel natanko popisati, sta očividno nameravala Bratuša oropati. Na sumu sta ega Mihail in Anton Hudorovič, katere je orožništvo prijelo in ju izročilo sodišču v Logatu.

Ponarejalec hranilnih književ. Dne 30. jan. je vložil neki fant na ime Frana Sirk, dijaka, rojenega leta 1894 v Idriji, stanovanega Pred Škofijo št. 20 v Ljubljani, v poštno hranilnico na novo knjižico 5 K. Druga

PRIMORSKO.

Koliko je Slovencev v Trstu? V nemških listih se skuša razkriti dvom, da je v Trstu res 60 tisoč Slovencev. Vsak pa, kdor kolikor pozna razmere v Trstu, v pravde, da je Slovencev v Trstu gotovo še veliko več, kot so jih našeli Italijani, kajti Italijani so se posluševali vseh močnih sredstev, da bi prikrili Slovence v mestu.

Požar. V skladisču Antona Sile v Trstu, trgovca za južno sadje, je uničil ogenj večjo zalogu košev in košarjev in več bal morske trave. Skoda znaša 5000 K.

Burja v Trstu. Dne 22. februarja je začela briti v Trstu strasna burja, ki je dosegla tekom dopoldneva 114 kilometrov na uro. Burja je povzročila v pristanišču in po mestu več nezgod. Več ljudi, ki so padli in se poskodovali, so morali odpeljati na resilne postaje. V pristanišču pod Škednjem se je utrgala grška jedrnicina in je malo manjkal, da se ni razbila ob valolomu. Resil jo je pristaniški parnik.

Na požaru na Sv. Valentini poročajo dodatno, da je začagal hodoški dijak gimnazijec Bras Zormančič in da se je prej že večkrat izrazil, da bo Valentina požgal. Ko je Bras začil grmovje, so ga nekateri sošolci prosili, da naj ne požiga, toda bilo je zastonj. Ko so mu hoteli s silo ubraniti zločin, je pobegnil in se jim skril. Proti nesramnemu požigalu je uvedena sodna preiskava.

Še o požaru v Števerjanu. Poročali smo o požaru oz. požigu v Števerjanu, kojega nesreča zrte je bil delavec Miha Blažič in Ajbe. Poizvedelo se je sledenje: V hlevu, ki se drži zgorevale hiše, je spalo navadno več delavev, ki so zaposleni pri gradbi nove cerke v Števerjanu. O polnoči med 16. in 17. februarjem sta prišla obdolženec Treven in Škrta se precej vinjena spat v hlev. Rogovila sta po hlevu, žugala, da vse začeta, ter potem res vžgala kup strelje pri vratih in se grela. Nato sta potepata ogenj ter sta šla spat. A najbržje je ostalo od ognja še kaj zerjavice, kajti kmalu potem je izbruhnil požar; naenkrat je bil cel hlev v ognju. Nesrečni Miha Blažič je spal z Ivanom Božičem iz Števerjana v sobi, ki se je nahajala nad hlevom, in si cer sta spala oba v isti postelji. Ko je izbruhnil ogenj, je Božič plamnil s postelje, zbudil Blažiča in skočil skozi okno na tla. Ubojni Blažič pa tega ni utegnil stroti, kajti v tistem hipu so pregoreli tramovi in pod in postelja nesrečne žrtve se je udrla v spodaj stojecih hlev. Od revježi ni ostalo kakor samo truplo — karbonizirana masa: noge, roke in glava so popolnoma zgorele. Hiša, ki je zgorela, je bila last posestnika Stekarja. Povzročena skoda znaša približno 14,000 K; k sreči je bil Štekar zavarovan. Kakor smo že zadnjič poročali, je bil osumljen Treven že dne 17. februarja, drugačno požigalec Alojzija Škrta iz Bat pa je orožniška postaja v Kanalu dne 19. februarja, zasačila in oddala v zaporedje.

Nasilen hlapec. Ko je te dni poklicek neki posestnik svojega 25-letnega hlapca Ivana Pečka iz St. Ruperta na odgovor zaradi pisanosti, je hlapce razbil v pisarni več šip in je slednjic grozil tudi z nožem. Neki stražnik je odpeljal pijanega nasilnega v zaporedje.

Mala tatica. V neki hiši na Tržaški cesti v Ljubljani je služila nekakšna dekleka. Ko ji je nekega dne gospodinja pregledala kovček, je našla v njem deset njenih žepnih robev, eno krilo, predpanski in več perila, nakar jo je pa takoj odslovila. Šele čez nekaj časa pa je gospodinja zapazila, da ji manjka par zlatih gumbov, vrednih 300 K. Policija je tatico izsledila, ko je ravno nameravala nastopiti službo v Škofiji. V njenem vokruku se je našlo več sumljivih reči. Mlado tatico so izročili sodišču.

Strel iz revolverja. V Perlejavi gostilni na Selu je bilo pred par dnevi okolo pol 10. ure več gostov, med njimi tudi Fran Šuster, zidar. Prisel je pa tja tudi pleškarski pomočnik Anton Hudorovič, kateri je Šusterja stavil na odgovor, zakaj ga je poprej nazval "cestnega roparja" ter mu prisilil krepko zaščitno. V tem je pa Šuster potegnil iz žepa revolvera s šestimi naboji ter ga je držal z desno roko navzdol obrnjeno. Navzoči gostje, boječi se, da ne bi prišlo do kake nesreče, so mu izvili orozje iz roke, pri tem pa poči strel. Kroga je frčala tik glave trgovca Josipa Nareda, odškocila pri kriku okna in razbišla šipo. Le srčnemu slučaju se je zahvaliti, da ni bil nihče v sobi poškodovan. Sedaj bo imelo v tej zadevi prvo besedo sodišča.

ŠTAJERSKO. Umrl so v Ptiju: Fran Leben, hišnik v ptujski bolnišnici, oče kaplana Al. Lebna pri Sv. Marjeti pri Ptiju. — Usmiljenka s. Klariša Dolinar v ptujski hiralnici, doma iz Poljan pri Škofiji Loka, stara 30 let. — Gospa Al. dr. Brumnova, rojena Kreft, 42 starca, zavuča 5 nedorashlih otrok.

Umrl je pri Sv. Barbari v Hajložici gostilničar in posestnik A. Reicher.

Iz Braslovč. Na gradu Štrosne-

ku so našli Marijo Ribič v potoku Volski mrtvo. Ko so sodniški zdravniki truplo raztelesili, se je pokazalo, da je Ribičeva utonila, dočim so pa ljudi že takrat trdili, da ni šla sama v vodo. Imela je razmerje z grščinskim oskrbnikom Ahtikom, ki je imelo svoje posledice. Celjsko dižavno pravdinštvo je že takrat vpeljalo preiskavo proti Ahtiku; dokazati pa se ni moglo oskrbniku niesesar. Sedaj so orožniki to stor iznova zasledovali in so spravili toliko obteževalnega gradiva skupaj, da so mogli Ahtika zapreti.

Od Sv. Lenarta v Slov. Gorice. Trgovec in postni ekspedient Čuček pri Sv. Balfanku se je igral z revolverjem, ne da bi pogledal, da je še en naboj v njem. Nameril ga je tudi v šali na svojo gospodinjo. Tu pa je naenkrat počil strel in krogla je zadela gospodinjo v prsi ter jo težko ranila.

Iz Vojnika poročajo, da so prijeli v okolici neko gluhanemo dekleko ravno v trenotku, ko je ukradla posestniku Črešnjarju iz zaklenjene izbe 100 K. Dekle dolže tudi drugih tativ, ki so se v dotičnem okolišu zadruži čas primerile.

Iz Frama poročajo, da so zadevale viničarja Potocnika, kar tri dni zaporedi hude nesreče: prvi dan si je zlomil sin nogo, drugi dan mu je umrla žena v otroški postelji in tretji dan novorojenec fantek. Mater in novorojenec so pokopali skupno v eni rakvi.

Iz Trbovelj. Dva rudarska dečka, 9letni Jakob in 13letni Janez Potrato sta našla neizstreljeno dinamitno patrono. Dečka sta jo začigala in pri tem je izgubil Jakobo eno oko, Janez pa do dobete težko rano na desni roki.

Prijetna ciganska polpa. Na štajersko-krajiški meji se je potepala pred kratkim v kraju okrog Brežje, Sevnica, Laškega trga in Litije ciganska polpa, ki je stela približno 20 glav. Ciganji so izvršili v teh krajih skoro vsak dan kar vlon in so kmečko ljudstvo z grožnjami tako strašili, da se ni nikje upal potepuhov nesreči. Orožništvo jih je neprenehoma zasledovalo, vendar so ciganji vselej srčno odnesli pete in jih ni bilo mogoče prijeti. Zdaj so se skrili tu, zdaj zopet tam. Dne 19. februarja se je potepala tatinška polpa okrog Zidanega mosta. To pot pa ni ušla krije pravice, vsaj deloma ne. Orožništvo se je posrečilo, da je del to dolgorstne polpe prijelo in artilerijo. Drugim ciganom se je posrečilo zbežati. Za pojasnila se obrnite na zastopnika te tvrdke:

VOJSKA NA BALKANU.

Lepa knjiga, katera bode obsegala 12 zvezkov ter prinaša obilno, velja \$1.70; vsak posamezni zvezek pa 15c.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St. New York, City. N. Y.

Kje je LUDVIK MIHELIČ? Dočima je iz Sajovec pri Ribnici. Ako kdo izmed prijateljev ve za njegov naslov, prosim, da mi ga naznam, ali naj se sam javi. — Francis Kos, 309 Thompson St., Houston, Texas. (15-19-3).

NAZNANILO.

Povsed poznani trgovec z zlatino Mr. Mat. Pogorele se je preselil iz sobe štev. 1114 v vecjo sobo štev. 1112. Rojaki, kateri mu imam nekaj važnega iz starega kraja, — Polona Glavčič, omožena Buria, P. O. Box 125, Mount Iron, Minn. (15-18-3)

ZAHVALA.

Za mnoge dokaze sožalja povedom smrti moje prelube nepozabne hčerke, gospa Kristine Lapajnar, rojene Mohar, se zahvaljujem vsem prijateljem in znancem.

Zlasti se zahvaljujem g. Louis Benediktu za krasen govor, nadalje predsedniku Slovenskega samostojnega društva g. Alojziju Skrabariču, tajniku g. Vinko Zevniku, blagajniku g. Mačku ter sprolo vsem članom omenjenega društva, kateri so nepozabno po konjno spremili k večnemu počitku.

Nadalje se zahvaljujem tudi družini Štrukelj. Turnšek in Vogričevi. Zahvaljujem se pecem, kateri so zapeli ob odprtju grobu lepo žalostinko.

Zahvaliti se moram tudi ondostenemu Slov. sam. društvu, katero je izplačalo posmrtnino tako hitro. Rojaki, živečim v Greater New Yorku, to društvo najtopleje priporočam. Najprisrečnejša hvala vsem!

V Pittsburghu, Pa., 12. marca, 1913.

Fran Mohar, žaljuči oče.

DELO! DELO!! DELO!!!

The C. C. I. C. in Marquette, Mich., potrebuje več mož za delati drva. Plača od sežanja \$1.10 in kompanijski štih je \$1.90, \$2 ali \$2.10 na dan. Spomladni pridejo različna dela in beljenje hoj. Za pojasnila se obrnite na zastopnika te tvrdke:

John Knaus,
Land Spur Camp,
P. O. Eben Junction, Mich.
(13-21-3)

Rad bi zvedel za svojega prijatelja TONETA LENARTA, tudi Strelbenški imenovan. Pred 8. leti sva bivala skupaj na Hibbing, Minn., pri g. Ivanu Bradaču, gostilničarju na hranici. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznamenit, ali pa se rajšči, da se mi sam javi. John Bradač, Box 118, Henry, W. Va. (12-18-3)

Ker nam je pošla zaloga romana "V Padisahovi senci" ne morem nikomu več z njim ustreći.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St. New York City, N. Y.

DELO LAHKO DOBI

izvežban pleskar za pleskanje kočij in avtomobilov. Plača po zmožnosti. Oglašite se pri:

Frank Zelené,
37 Louis St., Greenwich, Conn.
(13-19-3)

POZOR SLOVENCI!

Kedor izmed rojakov ima dobiti kaj denarja iz starega kraja, naj nam piše po našo poštno po

Slov. Delavska

Podpora Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania, s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Prezrednik: MIHAEL BOVANSEK, R. F. D. No. 1. Conemaugh
Podprezrednik: JAKOB KOCJAN, Box 508, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomembni tajnik: ALOJZIJE BADEV, Box 1. Dunc Pa.
Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 228, Conemaugh, Pa.
Pomembni blagajnik: IVAN BREZOVČEC, Box 4. Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 528, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREW BOMBACH, 1651 E. 31st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOSIP ČVOBODA, 688 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 124, Primrose, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

M. A. M. KRALLER, Grove St. Conemaugh, Pa.

Conemaugh društvo, oskrba nih uradnikov, so nujne prečenje, poslati danes naravnost na blagajnikov in nikogar drugega, vse dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju, da opazimo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploški kjerisib v področju glavnega tajnika, kakršno pomanjkljivost, naj bi nemudeno naznanijo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnjem praviti.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

:: Vladar sveta. ::

ROMAN.

Spisal Aleksander Dumas. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. Terček.

Dva srečna.

Ko se je vse to dogajalo v Parizu, je potkal nekako ob polnoči Wolfram v New-Orleansu na vrata male predmestne hiše. Odprla mu je ista gospodinja kot nekoč Monte Cristo.

"Recite Ameliji, da sem jaz!"

"Moj Bog, kako vendar izgledate!" je zaklicala začuden.

"Saj nič čudnega; ali je še pokoncu?"

"Gotovo, saj ne gre nikdar pred polnočjo spati."

Stopil je v sobo, Amelija je prestrašeno skočila pokonen.

"Wolfram, rotim te, zakaj si že vstal! Saj si bil vendar bolan. Nagleha bo tvorja smrt!"

"Muslim, da ne", je rekel in ji stisnil roko. "Počakaj, da ti povem. Nisem mogel več prenašati, sicer sem se pa dobro popravil."

In res je bilo tako. Čeravno je bil bled, čeravno je stal skljenčen, je bil v njegovem obrazu izraz brezmejne odločnosti.

"Tukaj ne morem več ostati, proč, proč, iz tega kraja, še to noč! Ne vem, zakaj je streljal paznik name, vem pa, da sem zoper pod bankirjevim varstvom. Njegove milosti nočem več uživati!"

"Ne vznemirjavaj se, Wolfram, prosim te", ga je prekinila Amelija, "saj veš, da ti skrjuješ!"

"Ne boj se, jaz sem miren. Bankir je v zvezi z lordom in Bog sam ve, kaj nameravata z menoj. Rečem ti samo to, da nočem biti igrača v njihovih rokah!"

"Toda lord ti želi vse dobro, čeravno si bil precej osoren z njim."

"Mogoče. Pripoznam, da sem takrat nastopal proti njemu, kot neunem dečak, no pa sedaj bi ne več, ker sem postal drugačen. Usoda naju je razdržila in upam, da se ne strečava nikoli več. Zgodba z mojem očetom ni bila drugega kot nedolžna bajka. Amelija, takoj, ko sem se zavedel, je bila moja prva misel, da se ne smeva več sestati. Jaz hočem biti prost, samosten in če bom kedaj komu hvalezen, budem Tebi, Amelija!"

"Ne govorji tako, Wolfram, kaj bi o tem. Drug za drugega bodeva delala."

"Čutim, da se mi površa moč. Sedaj vem, da sem res močne narave. Izgubil sem sicer precej krvi, pa kaj za to. Ko sem videl danes zvečer, da sem sam, sem takoj sklenil pobegniti! V predobi sem imel oblike, napravil sem se in sedaj sem tukaj, Amelija. Ali hočeš iti z menoj?"

"Nočem, Wolfram. Toda tvoje zdravje, tvoja rana? Ne vem —"

"Bodi prepričana, da sem zdrav in še boljše mi bo, ko bom na zraku. Sedaj je najpripravniji čas za pot. Nekaj nama manjka, Amelija: denarja! Ali si si kaj prihranila tu čas?"

"Da, Wolfram, delata sem in sreča mi je bila mila. Ali zadostuje štiristo dolarjev?"

"O, hvala ti, najdražja!" je zaklical in ji poljubil roko:

"Pa vsaj nimaš še kakih narocil?"

"K sreči ne. Kar sedaj delam, je zame."

"Hvala Bogu! Oh, če bi me imel dolga pri grofu!"

Zaradi tega, ne budi žalosten. Mu bova že izplačala, kakor hitro bova mogla. Wolfram, prosim te, bodi zopet jasen in vesel, saj je vendar še življenga pred nama. Ti si zopet zdrav, mlada sva pa oba. Delata bova po svojih močeh in Bog bo našu nagradil. Upaj, moj ljubi prijatelj, upaj!"

"Angelj si, angelj!" je zaklical Wolfram prisrečno. "Ali nisi jezna, ker te zopet spravljam po svetu?"

"Ne, Wolfram, hudo bi mi bilo, če bi bilo pri tem kaj tvoje zdravje prizadeto."

"Ne boj se in poslušaj! Odpotovati morava še danes. Če bi zapalil bankir mojo odsotnost, bi mi lahko delal še sitnosti. Ali si pripravljena, ali imaš denar skupaj?"

"Vse, Wolfram; greva kadar zahtevaš!"

"Napravi se na pot, sreč. Ko sem šel mimo pristanišča sem viden parnik, ki odpluje proti St. Louis. S tem bova šla."

Šel je k gospodinju in ko ji je povedal, da jo hosta z Amelijo za vedno zapustila, je uboga starca zajokala in le s težavo jo je potolažil. Nato je pisal bankirju, da mu bode takoj povrnili dolg, kakor hitro zasluži potreben denar.

Vrnil se je k Ameliji, ki je bila že napravljena za pot. V priprosti obleki je bila krasna. Poljubil ji je roko in skoraj ni mogel zadržati solz. Poslovila sta se z gospodinjo in izginila v tih noči.

Po znanih ulicah sta prispevala kmalo do pristanišča. Wolfram se ni motil. Parnik je bil pripravljen. Za Amelijo je preskrbel dobro kajnto, sam je pa ostal na krovu.

Naslonil se je na ograjo in začel premišljevati. Spomnil se je svoje prve ljubezni do Amelije, potovanja v Ameriko, ločitve od mormonev in bega. Skozi vso preteklost se je vlekel žareči trak — Amelijina ljubezen. Na krovu parnika v temni noči, ob šumenu valov mogočnega Mississippija, je sveto sklenil, da mu bode življenski edini le ona, da bo edinole ujej posvetil vse. In polgrem, dolgem času je uprl pogled v nebo, ustnica so pa zaščepale vrčo zahvalno molitve.

Nato se je vrnil v svojo kajuto in trdno spal do drugega dne.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Sakser, 82 Cortland St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Krze, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brozich, Ely, Minn.

DIREKTORIJ:

Direktorij obstoji iz jednega zas opnaka od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znamke, knjižice in vse druge se obrnite na tajnika: Frank Krze, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne pošiljalje postavljajte na ta naslov.

Narod ki ne skrbi za svoje reve, nima prostora med civilizovanimi narodi. Človek ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin avoga naroda.

Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetišča.

Nameraval se je izkrcati v kakem večjem mestu in St. Louis je bil še napravljene za njegove namene.

V mestu sta vzel v najem borno stanovanje in Wolfram je začel takoj oglaševati v listih, da je prišel sem slaven arhitekt iz Pariza, ki namerava odpreti svojo pisarno. Priporočuje se za mnogobrojna narocila itd.

Oglasu sta se oba snejala, toda Amerikanec so praktični ljudje. Že prvi dan je dobil par naročil. Začel je risati in delal je od jutra do večera. Sreča jima je bila mila. V enem mesecu je zaslužil dvatisoč dolarjev in kmalu na to sta odpotovala proti vzhodu.

V vsakem večjem mestu je dobil Wolfram dovolj dela. Imel je že nebroj priznali pismen, ljudje so ga okladili s ponudbami, ves svet je hotel imeti izvrstnega parižkega arhitekta. Iz Cine-matiča je postal lordu tisoč dolarjev, ne da bi navedel, kam je pravzaprav zamenjen.

Tako je šlo od mesta do mesta, prav do New Yorka.

Nekega večera, ko je prej cel dan neumrno delal, je stopil v Amelijino sobo.

"Načrt je gotov", je reklo smeje, "in je zadnji v Ameriki."

"Zadnji?" se je začnila, "zadnji v Ameriki?"

"Da, draga Amelija! Ali misliš, da še doselej nisem uganih tvoje skrite želje? Kaj misliš, da ne vem po čem hrepeni tvoje sreča? Francija, kaj ne Amelija?"

"Oh, Wolfram, izpolnil mi bodeš najsrneježo željo!" je vzkliknila Amelija. "Toda nekaj — nekaj, oprosti mi, če spregovorim. Tukaj si postal slaven, v Parizu boš imel preveč tekmovalcev."

"Ne misli na to", se je zasmjal, "V Ameriki sem si prihranil nekaj denarja, ki bo za prvo potrebo. Kaj misliš, koliko?"

"Kako bi vedela? Dvatisoč dolarjev mogoče?"

"Poglej! je spregovoril ves vesel, "vsak tak papir je vreden tisoč dolarjev. Ne prestraši se, mislim, da jih je petdeset."

"Nemogoče! Wolfram prosim te, kako bi moglo to biti! Petdesetisoč dolarjev! To je vendar cel zaklad."

Bolj majhnej je, pa bo že! Vsega je približno dvostotpetdesetisoč frankov. Od samih obrestih se dva človeka poštano prezivita ne glede na parižko draginjo. Tukaj sem delal kot trgovce, v Parizu bom delal kot umetnik. Preprican sem Amelija, da bova srečna in takoj, ko prispeva tja, se poročiva."

Amelija ni vedela, kaj bi začela od samega veselja. Zajokala je v Wolfram ju je prisrečno objel. To je bil najsrneježi trenutek, kar sta jih doživelja po odhodu iz Pariza.

Dva dni po tem sta bila že na poti proti Havru. Potovala sta srečno in srečno došpela v Pariz. Čez mesec dni sta bila poročena v notredamski cerkvi in na hiši, kjer sta stanovala, so se zoblestele črkje: Wolfram Biechtung, arhitekt.

Pisal je v Berolin, če bi mogel kaj dognati o svoji sestri, pa ni dobil odgovora.

(Dalje prihodnjih.)

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobrati naročino za "Glas Naroda" in knjige, kateri tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posile.

San Francisco, Cal.: Ivan Starha, Denver, Colo.: John Debevc in A. J. Terbovc, New York, N. J.: Frank Korbar, Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinic in Chas. Karlinger, Bridgeport, Ohio in okolico: Andrej Hocvar.

Barberton, O. in okolico: Alois Balant, Columbus, Ohio, Math. Skramnik, Lorain, O. in okolico: Andrew Bombard, Youngstown, O.: Anton Kilkis, Oregon City, Oreg.: M. Justin, Allegheny, Pa. in okolico: M. Klarich, Braddock, Pa.: Ivan Germ, Burdine Pa. in okolico: John Kerzinski, Carnegie, Pa. in okolico: Urh K. Jakob.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Claridge, Pa.: Anton Jerina, Canonsburg, Pa.: John Koklich, Brookton, Pa. in okolico: Anton Demar, Export, Pa. in okolico: John Prostor, Forest City, Pa.: Karl Zalar, Irwin, Pa. in okolico: Frank Dembar, Johnstown, Pa.: Frank Gabren, Meadow Lands, Pa.: Geo. Schultz, Moon Run, Pa. in okolico: Fr. Maček Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvaskin, Unity Sta., Pa.: Joseph Škerl, Steeletown, Pa.: Jos. A. Pilbernik, Wilcock, Pa.: Frank Šeme.

Scofield, Utah in okolico: Ivan Sem Black Diamond, Wash.: G. Porenta, Ravendale, Wash.: Jakob Romšak, Benwood, W. Va.: R. Hoffman, Thomas, W. Va. in okolico: Josip Rus, in Frank Bartol, Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in John Vodovnik, Sheboygan, Wis.: Leo Beniger in Mark Badovinec, West Allis, Wis.: Frank Skok, Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val Stalleh, Ely, Minn.: Jurij Kotze in Alojz Baudek, Gilbert, Minn. in okolico: Louis Vesel, Hibbing, Minn.: Ivan Pouša, St. Louis, Mo.: Mike Grancic, Bridgeton, Mont.: Gregor Zobec, Brooklyn, N. Y.: Alojzij Češarek.

Zgodljivost balkanskih držav je dobiti po 15c. komad.

Hamburg-American Line.

Edina direktna proga med

NEW YORKOM in HAMBURGOM,

PHILADELPHIO in HAMBURGOM,

BOSTONOM in HAMBURGOM

oskrbljena s parniki na dva vijaka:

oskrbljena s parniki na dva vijaka: